

Suomen Majakkaseuran toimintakertomus 2018

Suomen Majakkaseura – Finlands Fyrsällskap ry
PL 38, 00101 Helsinki
www.majakkaseura.fi

Suomen Majakkaseura jatkoi aktiivista toimintaansa majakoiden ja niiden rakennus- ja kulttuuriperinnön suojelun edistämiseksi sekä majakkatietouden lisäämiseksi.

Majakkaseuralla vuokralla olevien majakoiden eli Märketin ja Gustavsvärnin kunnostusta ja ylläpitoa jatkettiin talkoovoimin. Vuoden 2018 aikana Majakkaseura julkaisi Johanna Pakolan toimittaman teoksen *Gustavsvärn – Hangon linnoitus- ja majakkasaari* sekä majakka-aiheisia elokuvia ja dvd-kokoelman. Lukuisissa Majakkaseuran järjestämissä tapahtumissa eri puolilla Suomea jaettiin tietoa majakoista ja majakkaperinteestä.

Varsinainen toiminta

1. Opinto- ja koulutustoiminta

Märketin ja Gustavsvärnin talkoisiin osallistuville järjestettiin perehdyttämistilaisuuksia useita kertoja kevään ja kesän aikana.

2. Tiedotustoiminta

Sisäinen tiedotus

Seura piti jäseniinsä yhteyttä keskimäärin kerran kuukaudessa kaksikielisellä (suomi ja ruotsi) sähköpostitse lähetetyllä jäsentiedotteella. Tietoja jäsenet saivat myös Majakkaseuran omilta verkkosivuilta (www.majakkaseura.fi), jota tuettiin avoimissa epävirallisissa sosiaalisen median kanavissa Facebookissa ja Instagramissa.

Uusi EU:n tietosuoja-asetus (GDPR) astui voimaan 25.5.2018. Sitä ennen jäsenrekisteriä muokattiin uusien asetusten mukaiseksi. Lisäksi jäsenistölle lähetettiin lupakysely ja jäseneksi liittymislomakkeeseen liitettiin kysymys tiedotteiden vastaanotosta.

Ulkoisen tiedotus

Tiedotusvälineitä informoitiin Majakkaseuran yleisötilaisuuksista lehdistötiedotteilla. Majakkaseura tiedotti kaikille avoimesti myös omilla verkkosivuillaan sekä Facebookissa ja Instagramissa. Facebookissa päivitykset painottuivat muiden sivujen ja ryhmien ohella epäviralliseen yli 6000 seuraajan Suomen majakat -ryhmään. Instagram-viestintä oli vielä epäsäännöllistä, mutta seuraajien määrä yli kolminkertaistui vuoden 2018 aikana.

Suomen Majakkaseuran verkkosivuilla oli 153 216 sivun katselua ja 50 204 istuntoa vuonna 2018 (vuonna 2017 oli 122 386 sivun katselua ja 35 878 istuntoa sekä vuonna 2016 vanhoilla nettisivuilla 64 041 sivun katselua). Kävijämäärät ovat sivu-uudistuksen jälkeen jatkaneet kasvuaan. Kävijähuippu päivätasolla oli 14.8. (420 kävijää), mutta tuntitasolla huippu oli 20.8. (95 kävijää), kun tv:stä näytettiin Ylen Egenland-ohjelma, jossa vierailtiin Märketillä. Suurin osa kävijöistä on löytänyt Suomen Majakkaseuran sivuille Google-haun tai Facebook-viittausten kautta ja eniten vierailut sivut etusivun jälkeen ovat Majakat- tietokantasivu sekä Märket- ja elokuvakiertuesivut. Suomen lisäksi seuran verkkosivuilla on vierailtu yhteensä noin 100 maasta, joista eniten Yhdysvalloista ja Ruotsista.

3. Majakkakulttuurin tallentaminen ja esillä pitäminen

Kansainvälisenä majakkapäivänä 19.8.2018 pidettiin Gustavsvärnissä avoimia ovia ja järjestettiin meri- ja majakka-aiheista ohjelmaa. Päivän aikana tapahtumassa kävi 337 vierasta.

Hangon kaupunki myönsi 25.8.2018 Suomen Majakkaseuralle ympäristöpalkinnon työstään Gustavsvärnissä. Varapuheenjohtaja Ari Lainevo kävi vastaanottamassa palkinnon Hangon päivien yhteydessä.

Hangon ympäristölautakunnan perustelut palkinnon myöntämiselle:

"Palkintolautakunta on tänä vuonna (2018) päättänyt, että palkinnon saa Suomen Majakkaseura - Gustavsvärn. Suomen Majakkaseura on Gustavsvärnin majakkasaaren ja sillä olevien rakennusten kunnostus- ja kunnossapitotöillä onnistunut hienosti säilyttämään kappaletta majakkahistoriaa tuleville sukupolville. Samalla on tarjottu halukkaille avoimesti mahdollisuutta tutustua Gustavsvärniin" (Hangon kaupungin Tekninen ja ympäristövirasto: Lehdistötiedote 25.8.2018.)

Runsaan julkaisutuotannon (2 elokuvaa, DVD ja kirja sekä normaalituote Majakkasaaret-kalenteri) takia seura järjesti kolme elokuva- ja myyjäiskiertuetta: ensimmäinen kiertue 14.3 – 7.5., toinen 25.8. – 30.9. ja kolmas 10.11. – 21.12.2018. Näiden tuotto oli yli kaksinkertainen normaalivuoteen verrattuna, ja kiertueella tavoitettiin liki 10.000 ihmistä. Esityksiä oli yhteensä yli 100.

Julkaisut

Vuoden 2018 aikana valmistui kaksi Majakkaseuran tilaamaa elokuvaa, jotka tuotettiin ja osin käsikirjoitettiin seuran omana työnä. *Bengtskärin tarinan* ensi-ilta oli 14. maaliskuuta Hangossa. 40 minuutin elokuva tehtiin yhteistyössä Wilsonin yrittäjäpariskunnan kanssa. Elokuvan on nähnyt yli 6000 katsojaa ja se on näin seuran suosituin elokuva.

Toinen elokuva *Tulitornit* valmistui Gustavsvärnin majakan valon 150-vuotisjuhliin. Sen ensi-ilta oli em. juhlassa Hangossa 10.11. Noin tunnin mittainen elokuva kertoo seitsemästä Suomenlahden majakkasaaresta ja kahdeksasta majakasta.

Vuonna 2018 tuotettuja elokuvia voi pitää seuran tähän mennessä kunnianhimoisimpina elokuvina. Ne on ohjannut Sakari Manninen.

Maaliskuussa seura julkaisi *Majakkatarinoita*-tupla-DVD:n Sakari Mannisen ja Pekka Väisäsen aiemmin yhdessä tekemistä elokuvista. Mukana ovat elokuvat *Söderskär*, *Majakkalaivat*, *Mies ja Meri (Seppo Laurell)*, *Hän kuvasi majakat*, *Tasku* sekä *Finnish Lighthouses*.

Seura ryhtyi jo vuoden alussa valmistautumaan Gustavsvärnin majakan 150-vuotisjuhlaan. Syntymäpäivä oli 10.11.2018 ja sitä vietettiin Hangon kaupungintalon juhlasalissa. Syntymäpäivää varten ryhdyttiin tekemään kirjaa Gustavsvärnin historiasta. Kirjaan saatiin jo 2017 Uudenmaan Kulttuurirahaston tukea. Kirjan toimittajaksi ja yhdeksi kirjoittajaksi pyydettiin Johanna Pakola. Muiksi kirjoittajiksi tulivat Majakkaseurasta Kaj Lyytinen, Sören Österberg ja Pekka Väisänen. Kuvatoimittajana toimi samoin

Suomen Majakkaseuran toimintakertomus 2018

Majakkaseurasta Tommi Heinonen. Kirjan ulkoasun suunnitteli Jussi Leppänen/Neogen ja kuvittajaksi tuli kuvittaja-graafikko Sirpa Hammar.

Gustavsvärn – Hangon linnoitus- ja majakkasaari -kirja valmistui 150-vuotisjuhlaan. Kirja kattaa saaren historian 1700-luvulta nykyaikaan. Siinä on noin 200 erilaista kuvaa ja 208 sivua. Kirjan kääntämiseen saatiin loppuvuonna apurahoja ja kirja on tarkoitus kääntää ruotsiksi.

4. Jäsentapahtumat ja jäsenretket

Vuonna 2018 jäsenmaksun maksaneita oli 1407 (vastaava luku vuonna 2017 oli 1 228), joten jäsenmäärä jatkaa vakaata kasvuaan.

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 31.3. merellisen tiedon ja toiminnan keskus Forum Marinumissa Turussa ja syyskokous sekä pikkujoulut pidettiin Gustavsvärnin valon 150-vuotisjuhlapäivänä 10.11. Hangon kaupungintalolla. Elokuva- ja myyjäiskiirtueiden tapahtumat olivat kaikille avoimia yleisötilaisuuksia.

Vuoden 2018 aikana Suomen Majakkaseura toteutti seuraavat retket:

- 17.–18.3. Hiihtoretki Marjaniemen majakalle ja Keskiniemen pookille, 6 osallistujaa
- 10.5.–13.5. Kevätretki Lågskärin majakalle, 5 osallistujaa
- 16.6.(–17.6.) Jäsenretki Gustavsvärniin, 20 osallistujaa
- 27.7.–5.8. Majakkamatka Skotlantiin, 28 osallistujaa
- 30.7. Retki Kallbådanin majakalle, 17 osallistujaa
- 3.–5.9. Rakennuretki Lågskärille, 5 osallistujaa
- 5.–7.10. Utön syysretki, 26 osallistujaa

5. Hallituksen toiminta

Vuoden 2017 syyskokouksessa valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi Katja Hagfors ja hallituksen jäseniksi Pasi Bergman, Anne Björk, Ari Lainevo (varapuheenjohtaja), Outi Lehto (taloudenhoitaja), Aarni Nummilla, Ari Valio, Pekka Väisänen ja Silja Åkerfelt. Uusi hallitus aloitti toimintakautensa 1.1.2018 ja uusista toimialueista tiedotettiin muun muassa seuran jäsentiedotteessa ja verkkosivuilla.

Majakkaseuran toiminnantarkastajiksi vuodelle 2018 valittiin Aki Tuominen ja Kirsti Karvonen sekä varatoiminnantarkastajaksi Sari Nuotio.

Hallitus kokoontui 11 kertaa vuoden aikana, minkä lisäksi hallitus järjesti muutaman sähköpostikokouksen. Hallituksen edustajia vieraili Märketillä ja Gustavsvärnissä rakennustöiden katselmuksen ja talkootöiden suunnittelun vuoksi. Hallituksen jäsenet osallistuivat vetovastuullisina muun muassa talkookohteiden hoitoon sekä matkojen, kiirtueiden ja tapahtumien järjestelyyn.

Uusi majakkasihteeri Kalle Nikander aloitti tehtävässään helmi-maaliskuun vaihteessa ja työskenteli järjestöhallinnon ja viestintätöiden ohella myös hallituksen ja vuosikokouksien pöytäkirjasihteerinä.

6. Märket

Märketin talkookausi alkoi 29.4. ja päättyi 14.10. Kauden aikana Märketillä työskenteli yhteensä talkoissa ja katselmuksissa 89 talkoolaista (kaudella 2017 83 talkoolaista), joista osa vietti talkookauden aikana majakalla useita viikkoja. Märketillä kävi kauden aikana 337 turistia, joista 188 halusi maksullisen opastuksen. Lisäksi

Suomen Majakkaseuran toimintakertomus 2018

majakkaseuralaistenkin kuljetuksista vastannut Mats Sjöström toi Märketille noin 50 turistia. Talkooviikolla 21 Märketillä vieraili Yle:n Egenland-ohjelman kuvausryhmä. Ohjelman jakso, jossa käydään Märketillä, esitettiin Yle Teema Fem -kanavalla 20. elokuuta ja tuli myös Yle Areenaan katsottavaksi.

Märketin talkookautta organisoivat pääasiassa talkoovastaavat Katja Hagfors ja Teppo Sainio sekä majakkasihteri Kalle Nikander. Rakennusvastaava Kimmo Pensola organisoivat käytännön talkootöitä.

Talkookaudella 2018 pyrittiin toteuttamaan 2017 syyskatselmuksessa kirjattuja tehtäviä. Osa listatuista töistä, talkooryhmien kiitettävästä innostuksesta huolimatta, vaatii kyseisen alan ammatillista otetta tai vähintään ohjausta paikan päällä, joten jäivät odottamaan seuraavaa talkookautta.

Märketin kauden aikana toteutettiin muun muassa kumiveneen ja taavetin korjaus ja kunnostus, kattilahuoneen lasitiili-ikkunan uusiminen, terassien ja terassikalusteiden öljykäsittely, keittiön seinän ja katon puhdistus ja osittainen maalaus sekä muita maalaustöitä, kuten "Lillamärketin", maakalliokompassin, kopterikentän, rajamerkkien maalaus ja alakerran kattopalkkien huoltomaalaus.

Radioamatöörit Märketillä

Märket on radioamatöörien suuren kiinnostuksen kohde, sillä se on heidän toiminnassaan vaikeasti radiolla saavutettava "oma maa".

Kesäkuun lopulla Märketillä vieraili brittiläissaksalainen ryhmä. Tyypillisen äkkinäisesti vaihtelevan sään takia he lähtivät sovittua aikaisemmin ja lahjoittivat peruuntuneen päivän vuokran suomalaisten majakoiden hyväksi, josta kiitokset heille. Myös useasti aikaisemmin Märketillä vierailut saksalainen ryhmä vieraili syyskuussa muutaman päivän ajan.

Majakkaseuralla on Märket-vuokrasopimuksenkin mukaan velvollisuus toimia hyvässä yhteistyössä Suomen Radioamatööriliiton kanssa. Niinpä kesäksi varattiin nuorille radioamatööreille mahdollisuus tulla paikalle edullisesti. Kauden aikana toteutui kaksi viikkoa: ensimmäisessä oli neljä suomalaista nuorta ja toisessa kolme ulkomailta ja yksi suomalainen nuori. Majakkaseuran ja Radioamatööriliiton lisäksi tapahtumaa tukivat OH DX Foundation (OHDXF), DX Universityn Youth At Sea, kalifornialainen YASME Foundation ja erityisesti kipparimme Mats Sjöström suostumalla edulliseen kuljetukseen. Näiden lisäksi useat jäsenet sekä ulkomaalaiset ja kotimaiset radioamatöörit tukivat hanketta, tavoitteena nuorten vierailun onnistun.

Majakkaseura vuokraa RA-/vierashuonetta aatteellisille yhdistyksille, joten em. ryhmät olivat vuokralaisina. Yhteistyö heidän ja talkoolaisten välillä ansaitsee kiitoksen, erityinen kiitos kuuluu ko. viikon emännälle.

Kauden 2018 aikana Märketiltä pidettiin noin 40 000 radioyhteyttä, joista vierailijoiden osuus oli noin 36 000 ja talkoolais-radioamatöörien noin 4000 yhteyttä.

7. Gustavsvärn

Kausi 2018 avattiin kesäkuun alussa ja viimeinen talkoovuoro oli syyskuun puolivälissä. Pääsääntöisesti viikonloput Gustua pystyttiin pitämään auki, mutta arkena (su-pe talkoovuorot) saarella oli harvemmin Majakkaseuran miehitystä.

Talkooporukat olivat pääosin 2-3 henkilön vahvuisia ja kaikkiaan kaudelle osallistui 44 talkoolaista. Kauden suurimpia talkootöitä saarella oli tuvan pinkopahvien korjaus. Pääosin pienet ja usein ensikertalaisista koostuneet talkoovuorot lähinnä pitivät saarta auki, tekivät siivous- ym. toimia ja palvelivat vierailijoita.

Jocke Roswall / Sun Fun Oy hoiti talkoolaisten kuljetukset ja toi myös turisteja saarelle tasaiseen tahtiin. Hangon turistitoimisto järjesti Hauensuolen luodolle risteilyjä, joissa vierailtiin myös Gustavsvärnillä. Lähes

Suomen Majakkaseuran toimintakertomus 2018

kaikki lauantaisin järjestettyjen risteilyjen ajan Gustulla oli Majakkaseuran miehitys. Myös joillekin erikseen varatuille ryhmille järjestyi majakkaseuran aktiiveja oppaiksi päiväkäyntien ajaksi. Muutamana lauantaina toteutettu, erikseen Hangossa mainostettu Gustun avoimet ovet -kahvimyyjäiset veti hyvin vierailijoita. Siellä myytiin mm. kahvia ja saarella leivottuja leivonnaisia. Kokonaisuudessaan kesän aikana Gustavsvärnissä kävi noin 900 matkailijaa.

Kansainvälinen majakkapäivä

Kansainvälistä majakkapäivää vietettiin 19.8.2018. Majakkasaareen, sen historiaan ja majakkaseuran toimintaan tutustui päivän aikana 337 vierasta, joista Majakkaseuran talkooryhmä tarjoili Sun Funin venekuljetuslipun ostaneille ja yksittäisille kävijöille (290 hengelle) luvatut kahvit ja pullat/marjapiirakka valinnan mukaan. Kaikki leivonnaiset kuluivat ja lopulta loppuivat jo tarveaineetkin. Kävijämäärä ylitti odotukset, mutta joustavalla toiminnalla haasteesta selvitettiin.

Opastuksien lisäksi sumusireenitalon yläkerrassa näytettiin majakka-aiheisia dokumenttielokuvia. Majakkasaarella toimi myös tänä vuonna Gustavsvärnin oma posti, josta vieraat saivat lähettää korttinsa maailmalle majakan omalla leimalla varustettuna. Kansainvälisen majakkapäivän aikana osa vierailijoista pääsi näkemään ja kokemaan parin viime vuoden aikana kunnostetun varavoimakoneen (aggregaatin) käynnistämisen.

Gustavsvärnin puodissa myytiin vuoden 2019 Majakkasaaret -panoraamakalentereita ja muita Majakkaseuran myyntituotteita. Mantereelle oli järjestetty Majakkaseuran oma ulkostäнди, jossa neuvottiin ja opastettiin vierailijoita majakkaretkestä sekä myytiin majakkaseuran tuotteita ja kerrottiin majakkaseuran toiminnasta.

Tapahtumaa markkinoitiin muun muassa Majakkaseuran omilla ja Hangon kaupungin tapahtumien nettisivuilla

8. Varainhankinta

Majakkaseura rahoitti toimintaansa jäsenmaksuilla ja jäsenistön talkootyöllä sekä kalenteri-, kirja- ja tapahtumamyynnillä.